

Makubaliano ya Suluhu
Kati ya
Marekani
na
Shule za Umma za Lewiston

Dhumuni

Shule za Umma za Lewiston ("Wilaya") zinakubali masharti ya makubaliano ya suluhu ("Mkataba") na kutii kikamilifu vifungu vyake kwa kushughulikia na kurekebisha maswala fulani ya kutotii yaliyo ainishwa na Idara ya Sheria ya Marekani ("Marekani") yanayohusu majukumu ya kisheria ya Wilaya chini ya Sheria ya Fursa Sawa ya Elimu ya 1974, 20 USC §§ 1701 *et seq.* ("EEOA"), ambayo inahitaji, *inter alia*, kuwa shule za wilaya kuchukua "hatua stahiki ili kuwezesha kushinda vizuizi vya lugha ambavyo vinazuia ushiriki sawa na wanafunzi [wao] katika. . . mipango ya kufundishia," 20 USC § 1703 (f), na Kifungu cha II cha Sheria ya Wamarekani Wenye Ulemavu, 42 USC §§ 12131 *et seq.* ("Kifungu cha II" au "ADA"), ambayo inakataza ubaguzi kwa misingi ya ulemavu katika mashirika ya umma.

Baada ya ukaguzi wa kina wa vipengele vya programu ya Wilaya kwa Wanafunzi wanaojifunza Kingereza ("ELs") ambavyo vinadaiwa kutokidhi, Marekani iligundua mambo kwenye mipango na vitendo ambavyo Wilaya inahitaji kushughulikia ili kutii Sehemu ya 1703 (f) ya EEOA. Hasa, Marekani iligundua kuwa Wilaya hiyo ilishindwa (1) kuhakikisha kuwa baadhi ya EL wake kuwa wanapata sauti ya mafundisho na huduma ya lugha inayostahiki; (2) kutoa huduma zinazofaa za EL kwa EL's walemavu; (3) kufanya Kiingereza kama mafundisho ya Lugha ya Pili ("ESL") kutoka kwa wafanyikazi wanaostahili; (4) kuwafunza kikamilifu walimu wake juu ya kutoa huduma zinazofaa za lugha kwa EL zake; (5) kutoa mafunzo ya kutosha kwa wakuu wake kutathmini kitivo chochote kinachotoa mafunzo kwa EL; (6) tumia vifaa vya kutosha na mitaala kutekeleza mipango yake ya EL; (7) hakikisha mawasiliano ya maana na wazazi / walezi wenye kiwango cha chini cha Kiingereza ("LEP"); na (8) kutathmini vizuri programu yake ya EL kwa ufanisi.

Marekani pia iligundua matatizo ya utiifu chini ya Kifungu cha pili baada ya kufanya ukaguzi wa kina wa vitendo vya Wilaya kuhusu utumiaji wake wa siku za shule zilizofupishwa kwa wanafunzi wenye ulemavu.

Pande hizi zinaweka Mkataba huu kama njia ya utatuzi mbadala wa mzozo ili kuepuka madai na kwa madhumuni ya uchumi wa kimahakama na kiserikali. Wilaya inakubali kutekeleza hatua za marekebisha zilizo rodheshwa katika Mkataba huu lakini inakubali hakuna ukiukaji wa EEOA au ADA kwa kuingia Mkataba huu. Kwa kiwango ambacho Wilaya tayari imeanza kuchukua hatua za kurekebisha baadhi ya maswala yaliyowasilishwa na Marekani, Mkataba huu unakumbusha hatua hizo za marekebisha. Tarehe ya kuanza kutumika kwa Mkataba huu itakuwa tarehe ambayo pande zote mbili zitaweka Saini kwenye Mkataba huu. Mkataba utaendelea kutumika kwa miaka mitatu kamili ya shule fuatilia tarehe hiyo kulingana na masharti ya aya ya 63-68 hapo chini.

Mwakilishi wa Wilaya, kwa kusaini hati hii, anatoa hakikisho kwamba mwakilishi ana mamlaka ya kufunga mkataba wa Wilaya, pamoja na wasimamizi wa mrithi na wajumbe wa Bodi ya Shule ya Wilaya, kwa muda wa Mkataba.

I. MAELEZO

- **Siku ya Shule iliyofupishwa** inahusu siku yoyote ambayo mwanafunzi anapokea huduma za elimu kwa muda mfupi kuliko wenzao wa kiwango cha umri / daraja ndani ya shule hiyo na /

au mpango wa shule kwa maagizo ya Wilaya au wafanyikazi wake kwa sababu za nidhamu au usimamizi wa darasa.

- **Mpango wa Uingiliaji wa Tabia au BIP** inahusu mpango ulioundwa na wataalamu waliofunzwa ipasavyo kwa mwanafunzi mmoja mmoja inayojumuisha mwingiliano mzuri wa tabia, mikakati, na msaada, ambayo inaweza kujumuisha marekebisho ya maelekezo, mtaala, na / au utaratibu wa shule. Mipango kama hii kwa kawaida hutengenezwa kulingana na matokeo ya Tathmini ya Tabia ya Utendaji na huendana na maoni kutoka kwa wazazi / walezi kuhusu hisia ya , kiakili, na ya mwili ya mwanafunzi.
- **Wanaojifunza Kiingereza au EL** ni wanafunzi ambao wanahitaji msaada kushinda viziuzi vya lugha ambavyo vinazuia ushiriki wao sawa katika mipango ya Mafunzo ya Wilaya.
- **Ustadi wa Lugha ya Kiingereza** inahusu uwezo wa mwanafunzi kusoma, kuandika, kuzungumza, na kuelewa lugha ya Kiingereza kama ilivyoamuliwa na alama za mwanafunzi juu ya tathmini halali na ya kuaminika ya ustadi wa lugha ya Kiingereza kwa kila sehemu ya lugha nne za kuongea, kusikiliza, kusoma na kuandika.
- **Kiingereza kama Lugha ya Pili au ESL** ni maagizo ya moja kwa moja, wazi juu ya lugha ya Kiingereza ambayo hutoa njia ya kimfumo na ya maendeleo ya kufundisha lugha. Maagizo ya ESL yanaangazia viwango vya usikilizaji, kusema, kusoma, na kuandika katika Ubora na Tathmini ya Darasa la Bora kabisa ("WIDA") Viwango vya Ukuzaji wa Lugha ya Kiingereza zilizopitishwa na Idara ya Elimu ya Maine.
- **Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL** inahusu mwalimu ambaye ana idhini ya kufundisha ESL kutoka Idara ya Elimu ya Maine. ESL inafundishwa na Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL chini ya Mkataba huu.
- **EL wa zamani** inamaanisha mwanafunzi ambaye hapo awali alikuwa EL lakini baadaye alikidhi vigezo halali na vya kuaminika vya kutoka kwenye programu ya EL, pamoja na kuonyesha ustadi wa tathmini halali na ya kuaminika ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza katika michanganuo yote minne ya lugha (kusoma, kuandika, kuzungumza, na kusikiliza) .
- **Tathmini ya Tabia au FBA** inahusu mkusanyiko wa kimkakati wa mikakati ambayo Wilaya itatumia kuamua kazi ya msingi au madhumuni ya tabia ya mwanafunzi, ili Wilaya iweze kuunda BIP inayofaa kwa mwanafunzi. FBA ya Wilaya inaelezea tabia ya shida, kubainisha matukio yaliyotangulia au yanayofuata yanayodhibiti tabia, na kisha huendeleza na kujaribu nadharia ya tabia hiyo. Wataalam waliohitimu (kwa mfano, wanasaikolojia, wachambuzi wa tabia, wakufunzi wa elimu maalum, washauri wa shule) watakamilisha FBA za Wilaya baada ya kukusanya na kuchambua data husika, pamoja na, kati ya mambo mengine, rekodi za wanafunzi, maoni ya mwalimu na wafanyikazi, mahojiano na mwanafunzi na wazazi wa mwanafunzi / walezi, na uchunguzi wa moja kwa moja wa mwanafunzi. FBA chini ya Mkataba huu haiitaji ushiriki wa Bodi Iliyothibitishwa ya Uchambuzi wa Tabia.
- **Ujumuisho wa ESL / ELA** inahusu darasa la msingi la kusoma na kuandika ambalo (a) linalofundishwa na Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL ambaye pia amethibitishwa kwenye Sanaa ya Lugha ya Kiingereza, na Mwalimu aliyeidhinishwa na kuwapa EL elimu ya ESL pekee; au (b) kufundishwa pamoja na Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL na mwalimu

aliyethibitishwa kwenye Sanaa ya Lugha ya Kiingereza wana muda wa kupanga pamoja, na Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL kuwapa EL elimu ya ESL pekee. Ujumishi wa ESL / ELA unaweza kujumuisha Maagizo maalum ya Sanaa ya Lugha ya Kiingereza kwa wanafunzi wenye ulemavu.

- **Mpango wa Upataji wa Lugha Binafsi au ILAP** ni hati ambayo Idara ya Elimu ya Maine inahitaji Wilaya itengeneze kwa kila EL inayoelezea malengo maalum ya EL ya ujifunzaji wa lugha na marekebisho ya mafunzo, uingiliaji, na mahitaji ambayo Wilaya itampa EL. Wilaya ina nakala ya ILAP katika faili ya mwanafunzi na linarekebishwa angalau kila mwaka.
- **Lugha Kuu** inahusu lugha zinazozungumzwa zaidi katika Wilaya miongoni mwa EL zaidi ya Kiingereza, na inajumuisha Kisomali, Kireno na Kifaransa, na lugha zozote zinazozungumzwa na wazazi / walezi 100 au zaidi katika Wilaya kulingana na pendekezo lililotajwa katika majibu ya wazazi / walezi kwenye maswali ya uchunguzi wa pendekezo la lugha kila mwaka wa shule.
- **Chagua kutoka EL** inahusu mwanafunzi wa EL ambaye wazazi / walezi wake walichagua kutoka kwenye huduma za kufundishwa kwa EL kwa kusaini kuondolewa kwa hiari na kwa ufahamisho wa huduma kama hizo katika lugha wanayoelewa.
- **Mafunzo ya Maudhui yaliyofichwa** inahusu njia ya kufundisha maudhui ya msingi ya kiwango cha daraja la ELs (yaani, Sanaa ya Kiingereza / Lugha, hesabu, sayansi, na masomo ya kijamii) kwa Kiingereza kwa kujumuisha ukuzaji wa kusoma lugha ya Kiingereza na kusoma na kuandika katika mafundisho ya eneo walilopo. Mafundisho ya Maudhui yaliyofichwa kwa utaratibu hujumuisha mikakati kadhaa ya kufundisha ambayo hufanya madarasa ya kimsingi ya kueleweka na kupatikana kwa EL wakati wa kukuza ukuzaji wao wa lugha ya Kiingereza, kama vile: kufundisha kwa malengo ya lugha ambayo husaidia EL kufikia malengo; kujenga na kuamsha ujuzi wa asili; kufundisha kikamilifu misamiati ya kitaaluma; msaada wa mafunzo ; kutofautisha maagizo kwa ELs; kupanga ELs kwa kiwango cha Ustadi wa Lugha ya Kiingereza; kutumia vifaa vya nyongeza na vilivyobadilishwa, maandishi, na maonyesho ; mafunzo kwa kushirikiana na kazi za vikundi; kutoa msaada wa lugha ya msingi; kutoa motisha inayoeleweka na ufafanuzi; kukuza majadiliano ya kitaaluma; kufundisha stadi za kusoma na kuandika katika eneo walilopo; kutumia tathmini za kuelimisha na za majumuisho ya malengo ya lugha na msaada wanaopewa EL; na kutoa maoni yanayofaa katika kiwango cha ustadi juu ya matumizi ya lugha kwa EL na kuonyesha maarifa ya kimaudhui.
- **Wanafunzi walio na Vizuizi vya Elimu Rasmi au iliyokatizwa au SLIFE** inahusu kikundi kidogo cha ELs ambao hupimwa kwa viwango vya daraja la pili au Zaidi la chini ya kiwango cha daraja na / au wenzao wa umri katika ujuzi wa lugha ya asili na / au ujuzi wa hesabu, na ambapo mapungufu ni matokeo ya usumbufu katika elimu yao katika nchi zao za nyumbani au hivyo kuwa na vizuizi vya elimu na sababu kama siku zisizo za kawaida au siku fupi za shule.

II. UTII WA EEOA

MAHITAJI YA JUMLA

1. Wilaya itachukua "hatua stahiki kushinda vizuizi vya lugha ambavyo vinazuia ushiriki sawa" na EL katika programu zake za kufundisha. 20 USC § 1703 (f).

MAHITAJI MAALUM

Utambulisho na uwekaji wa Wanafunzi wa EL

2. Wilaya itaendelea kuwataka wazazi / walezi wote kumaliza uchunguzi wa lugha ya nyumbani wakati wa mchakato mpya wa usajili wa wanafunzi.

3. Wilaya itaendelea kudumisha nafasi ya Mratibu wa uchukuaji wa EL, ambaye majukumu yake ni pamoja na kuwaelimisha wazazi / walezi mchakato wa uandikishaji na kusaidia katika kutoa tathmini ili kujua Ustadi wa Lugha ya Kiingereza na ikiwa mwanafunzi ni SLIFE.

4. Ili kuhakikisha kuwa EL wametambuliwa ipasavyo, Wilaya itaendelea kusimamia upimaji halali na wa kuaminika unaofaa kwa kiwango cha lugha ya Kiingereza katika tathmini zote nne za lugha kwa wanafunzi wote wa darasa la K-12 ambao uchunguzi wa lugha ya nyumbani unaonyesha kuwa lugha nyingine isipokuwa Kiingereza ni inazungumzwa nyumbani au na mwanafunzi, au ikiwa kuna sababu nyingine yoyote ya kuamini kwamba mwanafunzi hana ujuzi wa Kiingereza, isipokuwa kwamba Wilaya inaweza kutathmini Ustadi wa lugha ya Kiingereza ya chekechea tu kwa kusikiliza na kuzungumza katika muhula wa msimu wa masomo.

5. Ndani ya siku 60 za tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itawasilisha kwa wakati mpango wake wa kutambua SLIFE kwa Marekani ili kukaguliwa na kupitishwa. Marekani itatoa maoni yake katika mpango wa Wilaya ndani ya siku 60. Mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022, Wilaya hiyo itatekeleza mpango uliopitishwa na Marekani. Mpango huo utajumuisha njia ya Wilaya ya (a) kukusanya habari sahihi na maelezo ya kutosha juu ya kiwango cha masomo cha mwanafunzi, na, kati ya mambo mengine, kurekebisha fomu ya mahojiano ya historia ya familia; na (b) kutathmini ustadi wa kusoma na kuandika wa SLIFEs na ujuzi wa hesabu kupitia tathmini ya lugha ya asili.

6. Wilaya itasimamia tathmini ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza, kukusanya habari ili kubaini hali ya SLIFE na viwango vya kusoma na hesabu za SLIFE, na kuweka wanafunzi wote wa K-12 wanaotambuliwa kama EL katika programu inayofaa ya EL, pamoja na kutoa programu ya SLIFE iliyoundwa kushughulikia mahitaji ya SLIFE, ndani ya siku 30 za kwanza za mwaka wa shule, na ikiwa mwanafunzi atajiandikisha baadaye, ndani ya siku 14 tangu tarehe ya usajili wa mwanafunzi.

7. Mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022, na kila mwaka baadaye, Wilaya hiyo itafundisha wafanyakazi wote wa usajili na wanaochukua wanafunzi, pamoja na

wafanyikazi wote wanaohusika katika mchakato wa usajili na uandikishaji, juu ya sera na taratibu za utambuzi na uwekaji wa EL, pamoja na zile zilizoainishwa katika Aya 2-6 hapo juu.

Utoaji wa Huduma za EL na Upatikanaji wa Mitaala ya Msingi

8. Mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022, Wilaya itawapa EL wote, bila kujali ikiwa wako kwenye siku ya shule iliyofupishwa au siku kamili, angalau kila siku kipindi¹ cha ESL kwa kufundishwa na Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL isipokuwa wazazi / walezi wa mwanafunzi wa EL watafanya uamuzi wa hiari na wa maandishi kwa kuchagua kujitoa kwenye huduma hiyo². Wilaya itatoa angalau kipindi kimoja cha ziada kwa wageni wote wa, SLIFE, na EL wenye Ustadi wa Lugha ya Kiingereza kwa kiwango cha 1 na 2, sawa na Kifungu cha 10.

9. Wilaya itakagua ustadi wa lugha ya Kiingereza wa EL katika programu yake ya "Maelekezo ya Kiwango cha Daraja " ambao wanapokea tu kozi ya msaada wa kusoma na kuandika / au uchunguzi wa usimamizi. Kwa kila wanafunzi ambaye hajatimiza vigezo halali na vya kuaminika vya kutoka, pamoja na kuonyesha ustadi wa tathmini halali na ya kuaminika ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza katika vikoa vyote vinne vya lugha, Wilaya itatoa angalau kipindi cha kila siku cha ESL cha moja kwa moja kwa mwanafunzi, sawa na Aya ya 8 na 10.

10. Wilaya inakubali kuwa ESL ni somo la msingi kwa ELs na itatoa ESL pamoja na masomo mengine ya msingi, kama ifuatavyo:

- a. EL wa kiwango cha 1 na cha 2 ambao ni wageni au SLIFE watapokea: (i) kipindi cha kila siku kilichotengwa cha ESL na EL wa viwango vingine vya 1 na 2 tu ambao ni wageni au SLIFE waliopo darasani; na (ii) kipindi cha ziada cha kila siku cha ESL kuwa kinaweza kutolewa katika darasa la EL- kujumuisha tu ESL / ELA. Kwa wale EL walio kwenye ratiba ya siku mbili ya kupungua katika Shule ya Upili ya Lewiston, Wilaya itatoa kipindi cha kwanza cha ESL siku ya kwanza ya ratiba ya kupungua na nyongeza ya kipindi cha ESL katika siku ya pili;
- b. EL wa viwango vya 1 na vya 2 ambao sio wageni au SLIFE watapata: (i) kipindi kilichochaguliwa cha kila siku cha ESL na EL wa viwango vingine tu vya 1 na 2 ambao sio wageni au SLIFE kwenye darasa; na (ii) nyongeza ya kila siku ya kipindi cha ESL ambacho kinaweza kutolewa kama kipindi kingine cha EL kilichotengwa tu cha EL au katika darasa Jumuishi la ESL / ELA bila EL zaidi ya 10 darasani. Kwa wale EL walio na ratiba ya siku mbili katika Shule ya Upili ya Lewiston, Wilaya itatoa kipindi cha kwanza cha ESL siku ya kwanza ya ratiba ya kupungua na kipindi cha ziada cha ESL siku ya pili ili EL wapate kipindi cha kila siku cha ESL ;

---

¹ "Kipindi" ni angalau wakati sawa uliotengwa kwa masomo ya msingi yaliyomo. Kwa wale wanafunzi wa kiwango cha 3 na kiwango cha 4 ELwa kwenye ratiba ya siku mbili katika Shule ya Upili ya Lewiston, "kipindi cha kila siku" au "kipindi cha ESL kilichoteuliwa kila siku" inamaanisha kuwa kipindi cha ESL kinaweza kupungwa kwa moja ya siku mbili za ratiba ya kupunguza , sawa na Kifungu cha 10.

² EL waliotolewa wanabaki na haki zote zinazofaa za EL kwenye darasa na tathmini sanifu na hawawezi kuchagua kutoka kwenye tathmini ya kila mwaka ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza.

- c. EL wa kiwango cha 3 watapokea kipindi cha ESL kilichoteuliwa kila siku; na
- d. EL wa kiwango cha 4 EL watapokea kipindi cha kila siku cha ESL ambacho kinaweza kutolewa katika kipindi maalum cha ESL au darasa Jumuishi la ESL / ELA.

11. Wilaya itapanga EL kwa makundi kwaajili ya muda wa ESL uliochaguliwa (a) kiwango chao cha Ustadi wa Lugha ya Kiingereza ndani ya daraja moja au uwiano wa daraja (wamebaki kwenye madaraja mawili mfululizo katika kiwango cha msingi) au (b) viwango viwili vya kulinganisha vya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza ndani ya daraja moja. na kwa wanafunzi wa kiwango cha kwanza na 2 na wanafunzi wa SLIFE kulingana na aya ya 10.a na 10.b hapo juu. Ndani ya siku 30 tangu tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itawasilisha kwa Marekani mpango wake wa (a) kuwapa ESL wanafunzi wa EL katika madarasa Jumuishi ya ESL / ELA wakati wa mwaka wa shule 2021-2022 na (b) kutathmini ufanisi wa madarasa yake Jumuishi ya ESL / ELA ("Jumuishi ya ESL / Mpango wa ELA") kila mwaka Mkataba unafanya kazi. Marekani itatoa maoni juu ya mpango wa Wilaya ndani ya siku 30. Mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022, Wilaya hiyo itatekeleza mpango uliopitishwa na Marekani. Mnamo Juni 1 ya 2022 na 2023, Wilaya inaipa Marekani Mpango wake Jumuishi wa ESL / ELA kwa mwaka ujao wa shule, pamoja na matokeo ya tathmini yake ya ufanisi Jumuishi wa ESL / ELA. Marekani itatoa maoni ndani ya siku 45 za kupokea mpango huo na Wilaya itatekeleza mpango uliopitishwa na Marekani mwanzoni mwa mwaka wa shule. Marekani itakuwa na fursa ya kukagua maendeleo ya wanafunzi wote wa EL katika madarasa Jumuishi ya ESL / ELA, sawa na Kifungu cha 64 cha Mkataba.

12. Ili kuhakikisha ufikiaji wa maana wa mafundisho ya maelekezo ya kiwango cha daraja, EL wote watapokea Maudhui ya maelekezo yaliyotengwa katika sanaa ya lugha, hesabu, sayansi, na masomo ya kijamii ambapo mafundisho ni ya Kiingereza na walimu watatumia mikakati madhubuti (pamoja na lakini haiweki mipaka ya maudhui ya maelekezo yaliyoelezewa hapo juu) kuwezesha masomo kueleweka kwa EL wakati wa kukuza maendeleo yao ya lugha ya Kiingereza. Kuwasaidia EL wenye kiwango kidogo cha Kiingereza, Wilaya hiyo itatoa kipaumbele katika mazoezi ya EL na viwango vya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza 1-2 kwa madarasa la Maudhui ya maelekezo yaliyofundishwa na Walimu wa ESL ambao wamependekazwa au walimu waliothibitishwa wa maudhui au waliwahi kufundisha Pamoja na walimu wa maudhui.

13. Wilaya inakubali kuwa SLIFE wana uhitaji wa lugha ambao ni tofauti na EL wengine wa kiwango cha kwanza na wageni. Wilaya itabadilisha Programu ya ESL ya SLIFE kulenga mahitaji maalum ya SLIFE kulingana na nadharia nzuri ya kielimu. Programu ya ESL kwa SLIFE itajumuisha kuwaelekeza SLIFE juu ya (a) misingi ya kuhudhuria na kushiriki kwenye shule ambayo itawahitaji; na (b) yaliyomo katika lugha na somo ambayo watahitaji kushiriki shuleni. Wilaya itahakikisha kuwa SLIFE hawatatenganishwa na wenzao bila sababu na wana nafasi sawa za kushiriki katika chaguzi zote na shughuli za ziada za mitaala.

14. Wakati Wilaya inapoamua kuwa kuna ushahidi wa kutosha wa uwezo wa EL wa kufanya vizuri ndani ya programu isiyo ya SLIFE EL, SLIFE anaweza kuteuliwa tena kutoka SLIFE kwenda kwenye SLIFE ya zamani (kubakiza nafasi yao ya EL). Kufanya uamuzi kama huo, Wilaya itatumia Ushahidi mbali mbali, pamoja na daraja la wanafunzi na maendeleo ya

kitaaluma, tathmini, uchunguzi ulioandikwa na mapendekezo ya walimu, mahudhurio, hatua za kijamii na hisia, na tabia za kielimu.

15. Ndani ya siku 60 ya tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itawasilisha mpango na mapendekezo yake ya programu ya SLIFE na vigezo kwa Marekani ili kukaguliwa na kupitishwa. Marekani itatoa maoni ndani siku 60 za kupokea mpango huo, na Wilaya itatekeleza mpango ulioidhinishwa mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022.

16. Ili waalimu wajue ni wanafunzi gani wanaohitaji msaada wa lugha, EL wote wa sasa na wa zamani watakuwa na kiwango cha Ustadi wa Lugha ya Kiingereza na hadhi (kwa mfano, kufanya kazi, kusitisha, au katika ufuatiliaji), huduma za EL na mahitaji yanayohusiana, na hadhi ya SLIFE (kwa mfano, ya sasa, ya zamani) iliyoorodheshwa kwenye hifadhi data zote za kielektroniki na ratiba ya darasa na kurekodiwa katika ILAP yao. Wilaya inakubali kukagua ratiba za madarasa na ILAP angalau mara moja kila muhula ili kuhakikisha kuwa EL wote wanapata huduma za EL zinazohitajika na Mkataba huu. Ikiwa Wilaya itagundua kuwa EL hapati huduma za EL zinazoendana na Mkataba huu, Wilaya itachukua hatua zinazohitajika kuhakikisha kuwa EL anapata huduma zinazofaa ndani ya siku kumi, sawa na Mkataba huu.

17. Vifungu vyote vya Mkataba huu vinatumika sawa sawa kwa EL wenye ulemavu. Hakuna EL aliye na ulemavu atakayenyimwa ESL kwa sababu ya ulemavu wa mwanafunzi; wala mwanafunzi huyo hatanyimwa huduma maalum za elimu kutokana na hadhi yake EL.³ Wilaya itaarifu wazazi / walezi wa EL wenye ulemavu kwa maandishi kwa lugha ambayo wanaelewa na, ikiwa inahitajika, kupitia wakalimani waliohibitishwa kama ilivyoainishwa chini katika aya za 32-35, kuwa mtoto wao ana haki ya kupata ESL na huduma maalum za elimu.

Utumishi na Maendeleo ya Kitaaluma

18. Wilaya hiyo itaajiri Walimu walioidhinishwa na ESL kwa nafasi husika za kufundisha. Ndani ya siku 120 tangu tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itatoa mpango wa kuajiri wafanyikazi hao kwa Marekani ili kukaguliwa na kupitishwa. Ilani za Wilaya kuhusu nafasi za kufundisha zitaonyesha upendeleo kwa

---

³ Wilaya itatoa ESL kwa wanafunzi wa EL wenye ulemavu kwa mujibu wa Mkataba huu mzazi / mlezi anachagua huduma za EL kulingana na aya ya 8 au katika hali flani, timu ya Mpango wa Elimu Binafsi ("IEP") ya mwanafunzi huamua na kuweka hati katika IEP ya mwanafunzi kuwa ulemavu wa mwanafunzi ni mbaya sana kwamba itakuwa jambo la busara kutarajia kwamba mwanafunzi kwa hali yoyote kuwa na uwezo wa kutumia au kuelewa lugha. Mzazi / mlezi / mlezi wa mwanafunzi lazima ajulishwe athari za makubaliano kwa maandishi na kibinafsi kwa lugha wanayoelewa, wakitumia wakalimani na watafsiri waliohitimu.

Njia ya kupeleka maagizo ya ESL kwa mwanafunzi wa EL aliye na ulemavu mkali chini ya Mkataba huu inaweza kubadilishwa ikiwa timu ya IEP ya mwanafunzi itaamua na kunakiliwa kwenye IEP kwamba marekebisho ni muhimu kwa kuzingatia ulemavu wa mwanafunzi (kwa mfano, kipindi cha ESL cha kila siku kinatolewa katika nyongeza tatu za dakika 20 kwa siku nzima kuliko yote kwa mara moja kwa dakika 60 kutokana na ukali wa ulemavu wa mwanafunzi wa EL). Marekebisho kama haya hayawezi kusababisha mwanafunzi wa EL aliye na ulemavu kupokea chini ya siku moja au mbili za kila siku za ESL zinazohitajika na aya ya 8, na wakati marekebisho haya yanatokea Meneja maalumu wa Kesi ya Elimu ya mwanafunzi na Meneja Uchunguzi wa ESL watakutana angalau kila mwezi kujadili maendeleo ya mwanafunzi katika Kiingereza na kupendekeza mahitaji yanayohusiana na EL kama inafaa,

watahiniwa na Idara ya Elimu ya Maine waliothibitishwa kufundisha ESL. Wafanyakazi wa wilaya wanaohusika na kuajiri walimu kwenye programu za EL na wafanyakazi wa elimu maalum watakutana kila mwaka kujadili njia za kuboresha uajiri, kuajiri, na mgawo wa waombaji ambao wameidhinishwa katika ESL. Wilaya itaendelea kuhamasisha waalimu wake kufuata kupata idhini ya Maine Idara ya Elimu ESL.

19. Wilaya ita hakikisha kwamba vifaa vya ESL vya programu zake za EL, pamoja na programu yake ya kujitua ya shule ya msingi na madarasa ya shule za daraja sekondari za ESL, zinafundishwa na Walimu waliopitishwa na ESL.

20. Wilaya itahakikisha kuwa waalimu wa Maudhui ya maelekezo wameithibitishwa katika eneo waliopo na (a) wana idhini ya ESL, (b) wamefundishwa kutumia mbinu madhubuti za kuhifadhi yaliyomo na kukuza maendeleo ya lugha ya Kiingereza ya EL, kama ilivyoainishwa kwenye ufafanuzi wa Maagizo ya Maudhui yaliyowekwa hapo juu na Aya 22.a chini, au (c) wako "kwenye mstari" kukamilisha mafunzo yanayotakiwa na aya ya 22.a ndani ya miaka mitatu kama ilivyoainishwa katika aya ya 24.

21. Wilaya itahakikisha kuwa walimu wote wa EL, pamoja na Walimu waliopitishwa na ESL ambao wanatoa mafundisho ya moja kwa moja ya ESL, walimu wa msingi wa elimu ya jumla, na walimu wa elimu maalum, wanapata mafunzo kuhusu mahitaji maalum ya ukuzaji wa lugha ya SLIFE, kama ilivyoainishwa katika aya ya 22.b chini.

22. Ndani ya siku 60 tangu tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itaendeleza na kutuma mpango Marekani ili kukagua na kupitisha mpango wa maendeleo ya kitaalam ambao utatoa:

a. Walimu wa msingi wa maudhui wa EL ambao hawana uidhinishaji wa mafunzo ya ESL juu ya mikakati madhubuti ya maudhui ya EL na kukuza ukuzaji wao wa lugha ya Kiingereza katika tathmini zote nne za lugha. Mpango⁴ wa maendeleo wa kitaaluma utampa kila mwalimu kila mwaka, angalau masaa kumi ya mafunzo ya kibinafsi juu ya maudhui na mikakati ya ukuzaji wa lugha ya Kiingereza na angalau masaa matano ya msaada wa darasani juu ya kutumia mikakati hiyo (kwa mfano, kufundisha kutoka kwa mkufunzi au mtaalam wa EL aliye na utaalum katika maelekezo ya maudhui, pamoja na upangaji wa pamoja masomo ya maudhui kwaajili ya EL, kuyatazama darasani (na modeli kama inafaa), na kushirikisha kutoa maoni yenye kujenga juu ya somo linaloangaliwa).

b. Walimu wote wa EL, pamoja na Walimu waliopitishwa na ESL ambao hutoa mafunzo ya moja kwa moja ya ESL na waalimu wa msingi wa mafunzo, mafunzo ya kutosha kuhusu mahitaji maalum ya ukuzaji wa lugha ya SLIFE, ambayo yanaweza kujumuishwa katika masaa kumi ya mafunzo ya kila mwaka ya moja kwa moja yaliyoelezewa katika kifungu kidogo a. Mpango wa maendeleo ya kitaalam utatoa mafunzo hapo chini ya kila mwaka kwa walimu wapya ambao hawajamaliza mafunzo hapo awali, mafunzo ya SLIFE kwa walimu wapya yanaweza kugawanywa kwa miaka yao miwili ya kwanza

---

⁴ Angalia Aya ya 12 na Maana ya Maelekezo ya Maudhui hapo juu.

ya ajira. Mpango pia utahakikisha kuwa Wilaya mara kwa mara zinaweka "Jamii za Mafunzo ya Kitaaluma" zinajumuisha programu zinazohusiana na mahitaji maalum ya ukuzaji wa lugha ya SLIFE. Mpango wa maendeleo ya kitaaluma utatoa:

- i. Kwa Walimu walioidhinishwa na ESL ambao hutoa maagizo ya moja kwa moja ya ESL, masaa sita ya mafunzo ya SLIFE kukamilika mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022;
- ii. Kwa waalimu wa maudhui ya msingi ya EL na walimu wa elimu maalum ya EL, masaa matatu ya mafunzo ya SLIFE kukamilika kwake ni kuanza kwa mwaka wa shule 2022-2023; na
- iii. Ikiwa Marekani itaitaarifu Wilaya hiyo ifikapo Januari 31, 2023 kwamba mafunzo ya ziada ya SLIFE yanahitajika, basi mwanzoni mwa mwaka wa shule 2023-2024, walimu wa maudhui ya msingi wa shule za sekondari watapokea angalau masaa mawili ya mafunzo haswa yanayolingana na kufundisha SLIFE katika maeneo yao ya masomo; walimu wa shule za msingi watapokea angalau masaa mawili ya mafunzo maalum ya kukidhi mahitaji ya ukuzaji wa lugha ya wanafunzi wa shule ya msingi ya SLIFE; na waalimu wa elimu maalum watapokea angalau masaa mawili ya mafunzo juu ya mahitaji maalum ya ukuzaji wa lugha ya SLIFE.

23. Wilaya itahakikisha maendeleo ya kitaalam yaliyoelezewa katika aya ya 22 huwapa walimu mikakati ya mafunzo ya vitendo inayofaa kwa kupanga, kuwasilisha, na kurekebisha yaliyomo kwaajili ya EL ndani ya muktadha wa upangaji wa masomo, mafunzo, na upimaji na fursa za kutosha za modeli, kufanya mazoezi, na kupokea maoni kuhusu mikakati kama hiyo.

24. Kuwa "kwenye mstari" kukamilisha maendeleo ya kitaalam yaliyoelezewa chini ya aya ya 22.a ndani ya miaka mitatu inamaanisha kuwa waalimu wa maudhui maelekezo wa EL ambao hawana idhini ya ESL wanapokea masaa kumi ya mafunzo juu ya maudhui bora na mikakati ya ukuzaji wa lugha ya Kiingereza na masaa matano ya msaada wa darasani kueleweshwa juu ya jinsi gani mikakati hiyo inaweza kutumika kwa mwaka.

25. Ili kupata waalimu wa kutosha ambao wanaweza kutoa Mafundisho ya Maelekezo ya Maudhui na ESL kama inavyotakiwa na Mkataba huu, Wilaya itahitaji walimu wote wa maudhui ambao ni wapya kwenye Wilaya na wasioidhinishwa na ESL kuwa Walioidhinishwa na ESL au kumaliza mafunzo yanayotakiwa na aya 22 ndani ya miaka mitatu ya ajira yao.

26. Wilaya itaunda zana ya maoni ya mwalimu darasani itakayotumiwakwenye shule zote na a) wasimamizi kwaajili ya kutathmini na b) makocha wa kufundisha ili kusaidia utekelezaji wa walimu wa ESL, Mafundisho ya Maelekezo ya Maudhui katika madarasa ya yaliyomo, na mikakati maalum ya kufundisha ya SLIFE. Ndani ya siku 120 tangu tarehe ya kuanza kutumika kwa Mkataba huu, Wilaya itatoa zana ya maoni ya mwalimu darasani kwa njia ya maoni kwa Marekani kwa ukaguzi na idhini, na Marekani itatoa maoni yake kwa Wilaya iliyo ndani ya siku 90 baadaye. Ndani ya siku 90 ya idhini ya Marekani kwa zana hiyo, Wilaya hiyo

itatoa mafunzo kwa wasimamizi wake na makocha wa kufundisha juu ya namna ya kutumia zana hiyo. Wasimamizi na makocha wa kufundisha watatumia zana hiyo kwa kila tathmini na uchunguzi. Wilaya itakagua zana zilizokamilika za kutathmini ikiwa mikakati ya mahitaji, ELD, na SLIFE inayofundishwa katika mafunzo yanayotakiwa na Aya za 22.a na 22.b inahamishia kwenye vyumba vya madarasa vya EL. Wilaya itazihifadhi zana zilizokamilishwa na kuzipatia Marekani kwa ombi.

27. Wilaya itawapa wakuu na wasimamizi wengine wowote ambao huwapima walimu wa EL mafunzo ya kila mwaka kuhusu majukumu yao chini ya Mkataba huu, pamoja na mafunzo yanayohusu namna ya kutambua na kusaidia ESL inayofaa, mikakati ya ufundishaji wa maudhui katika mafunzo ya darasani, mikakati maalum ya ufundishaji wa SLIFE, na jinsi ya kutumia zana ya uangalizi wa darasani iliyoelezewa katika aya ya 26 kutoa maoni yenye kujenga waalimu wakati na / au baada ya maelekezo ya darasani. Wilaya itatoa mafunzo ya usimamizi uliopendekezwa kwa Marekani kwaajili ya kukaguliwa na kupitishwa ndani ya siku 120 tangu tarehe ya kuanza kwa Mkataba na kila mwaka baadaye mnamo Oktoba 1 ikiwa Wilaya inapendekeza mabadiliko ya mafunzo; Marekani itatoa maoni yake kwa Wilaya kwa kipindi cha ndani ya siku 90.

Vifaa vya EL na Mitaala

28. Wilaya itatoa vifaa vya kutosha vya kufundishia kwa EL wote, pamoja na SLIFE. Vifaa vinajumuisha umri na daraja linayofaa ESL na vifaa vya msingi ambavyo vinajumuisha vifaa vya SLIFE au vitu vya nyongeza. Wilaya itazingatia mahitaji ya EL, ikiwa ni pamoja na SLIFE, wakati wa masomo ya maudhui ya Wilaya na ukaguzi wa mtaala na mchakato wa kupitisha. Wilaya itahakikisha waalimu wote wa ESL wanapata mafunzo juu ya nyenzo mpya za kufundishia kabla ya matumizi shuleni.

29. Wilaya itaendeleza au kupitisha kipindi cha Mkataba huu (a) darasa K-8 mitaala ya ESL na wigo unaofaa na mlolongo wa EL-SLIFE ELs; na (b) darasa K-12 mitaala ya ESL na wigo unaofaa na mlolongo wa SLIFE. Ndani ya siku 60 tangu tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itawasilisha mitaala yake inayopendekezwa kwa Marekani ili kukaguliwa na kupitishwa; Marekani itatoa maoni yake kwa Wilaya ndani ya siku 45. Wilaya itatekeleza mitaala hiyo mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022.

30. Wilaya itahitaji walimu wa ESL ili kumaliza mafunzo yanayohusu mitaala mipya ndani ya siku 60 za kupitishwa kwa mitaala na Marekani.

Mawasiliano

31. Ili kuwatambua wazazi / walezi wa LEP ambao wanahitaji msaada wa lugha, Wilaya itaendelea kuwauliza wazazi / walezi waonyeshewakati wa uchunguzi wa lugha ya nyumbani ikiwa wanahitaji mawasiliano katika ngazi ya shule na wilaya katika lugha nyingine isiyokuwa Kiingereza kupitia wakalimani na watafsiri. Wilaya itaitoa taarifa hii ili iweze kufikiwa na wasimamizi na walimu kupitia mfumo wa habari ya wanafunzi. Wilaya itawafundisha wafanyikazi wake kupitia habari hii kabla ya kupanga mikutano na wazazi / walezi na kutuma taarifa kwa wazazi / walezi. Wakati wa mafunzo haya, Wilaya itaeleza jinsi ya

kupata wakalimani waliohitimu na watafsiri wa habari muhimu katika Lugha kuu za Wilaya. Wilaya pia itaongeza taarifa (iliyotafsiriwa katika Lugha Kubwa) katika kikapu chake cha usajili, fomu yake ya usajili mtandaoni, na ukurasa wa kwanza wa tovuti za Wilaya na shule kuhusu upatikanaji wa tafsiri katika lugha nyingi na jinsi ya kuomba mkalimani au mtafsiri.

32. Wilaya inakubali kuwapa wazazi / walezi wa LEP ufikiaji wa habari zinazohusiana na shule zinazotolewa kwa wazazi / walezi wengine kama ifuatavyo:

a. Ilani au hati zilizo na habari muhimu⁵ ambazo zimesambazwa katika ngazi ya Wilaya au shule zitatafsiriwa kwa usahihi katika Lugha kuu za Wilaya na kusambazwa kwa wazazi / walezi wanaozungumza lugha hizo; na wasemaji wa lugha zingine isipokuwa lugha kuu watapewa, kwa wakati unaofaa, tafsiri zilizoandikwa au ufafanuzi wa nyaraka hizo katika lugha wanayoelewa ama kwa ombi au ikiwa hitaji la tafsiri hiyo itaonekana wazi kwa Wilaya.⁶

b. Mawasiliano ya mdomo ya habari muhimu yatatolewa kwa lugha ambayo mzazi / mlezi anaelewa kwa njia ya mkalimani bila kucheleweshwa kusikostahili. Wilaya itatoa ufafanuzi wa mdomo au tafsiri ya maandishi ya habari zingine zinazohusiana na shule wakati wa kupokea maombi ya busara, maalum ya habari kama hiyo kutoka kwa wazazi / walezi wa LEP.

33. Wakalimani na watafsiri wote wa Wilaya au shule, ikiwa ni wafanyikazi wa Wilaya wanaolipwa, makandarasi, au wanajitolea, watakuwa: wabobezi wa lugha mbili ya Kiingereza na lugha ya wakalimani au watafsiri; mwenye sifa na uwezo wa ukalimani au kutafsiri; wamefundishwa katika kutoa tafsiri wanaombwa kutoa (kwa mfano, tafsiri ya wakati mmoja kwenye usikilizaji au mikutano ya wazazi / walezi katika kikundi kikubwa); na mwenye ujuzi wa kutosha katika lugha zote mbili za maneno yoyote maalum yanayohitajika kutolea ukalimani au tafsiri iliyoombwa kwa usahihi (kwa mfano, maneno maalum ya elimu katika mikutano ya IEP); na kufundishwa maadili ya ukalimani na tafsiri (kwa mfano, hitaji la usahihi na usiri). Isipokuwa kwa dharura, Wilaya haitatumia familia au marafiki wa wazazi / walezi wa LEP (ambao hawakidhi sifa zote, uwezo, na vigezo vya mafunzo vilivyoelezewa katika aya hii), wanafunzi, au Tafsiri ya Google katika kutafsiri nyaraka zinazotengenezwa na Wilaya au shule au katika huduma nyingine yoyote ya utafsiri au mkalimani. Ikiwa kuna hali ya dharura na hakuna mkalimani au mtafsiri anayepatikana, Wilaya hiyo itamfikia mzazi / mlezi kwa wakati unaofaa kuwasiliana, kupitia mkalimani aliye na sifa au tafsiri sahihi, habari ambayo familia au marafiki walitafsiri kwa mdomo. Ikiwa wafanyikazi wa mafunzo wataombwa kutoa huduma za

---

⁵"Habari muhimu" ni pamoja na, lakini sio tu kwa: (a) kadi za ripoti na ripoti zingine za maendeleo ya kitaaluma; (b) hati zinazohusu chaguzi na mipango ya kitaaluma; (c) hati zinazohusu uandikishaji au usajili; (d) hati zinazohusu taratibu za uchunguzi zinazouliza asili ya lugha ya mwanafunzi, lugha ya mawasiliano ya mzazi / mlezi, na mchakato wa kukataa huduma zote za EL au maalum tu; (e) ombi la ruhusa ya mzazi / mlezi ya ushiriki wa wanafunzi katika mipango na shughuli zinazodhaminiwa na Wilaya / shule; (f) vifaa vya uendelezaji na matangazo yaliyosambazwa kwa wanafunzi ambayo yana habari kuhusu shughuli za shule na Wilaya ambazo ilani inahitajika kushiriki katika shughuli kama hizo (kwa mfano, kupima, shughuli za mitaala mingine zinazohitaji maombi, mikutano ya wazazi na walimu, nyumba za wazi); (g) hati maalum za elimu, pamoja na IEPs, BIPs, na FBAs; (h) habari kuhusu nidhamu ya mwanafunzi; (i) vitabu vya wazazi / walezi; (j) habari zinazohusiana na afya ya umma na usalama; na (k) habari nyingine yoyote ya maandishi inayoelezea haki / majukumu ya wazazi / walezi au wanafunzi na faida / huduma zinazopatikana kwa wazazi / walezi na wanafunzi.

⁶ Wilaya inakubali kupanua jukumu hili la tafsiri kwa habari muhimu kwenye tovuti ya Wilaya.

tafsiri au ukalimani, Wilaya itahakikisha kuwa majukumu hayo hayaingiliani na majukumu ya kufundisha na ufuatiliaji wa wafanyikazi kwa heshima ya EL na wale wa zamani wa EL.

34. Wilaya itaunda nakala ya maandishi kwa wazazi / walezi ambazo zinatoa taarifa za wazi, sahihi, na za muda huo kuhusu kila programu zake za EL, pamoja, ila haizuii : (a) kiwango kinachotolewa cha ESL cha kila wiki, kulingana na Ustadi wa Lugha ya Kiingereza ya EL; (b) kiwango cha Mafundisho ya Maudhui ya maelekezo yaliyowekwa kila wiki; na (c) iwe ni madarasa katika programu ya EL inahesabika kama masomo ya msingi au yakuchagua kuelekea kuhitimu. Wilaya itatafsiri nakala hizi katika Lugha Kuu na itawapa wazazi / walezi wote kabla ya uwekaji wa mpango wa EL wakati wowote inapowezekana na angalau ndani ya siku 15 za kuwekwa katika mpango wa EL, na kutoa mkalimani mwenye sifa kuelezea vitu (a) - (c) hapo juu kwa wazazi / walezi wa LEP wa lugha zingine.

35. Ili kuhakikisha kuwa shule zote zinapata habari iliyotafsiriwa tayari, Wilaya itawapa ofisi kuu na wafanyikazi wa shule ufikiaji wa kielektroniki kwa usahihi na ya muda wa sasa kwa taarifa zilizotafsiriwa katika kiwango cha Wilaya na nakala maalum za shule, na pia maagizo ya kuomba tafsiri ya nyaraka za ziada. Wilaya itaendelea kupanua kiwango ili kujumuisha tafsiri za taarifa zote muhimu za kiwango cha Wilaya na kiwango cha shule katika Lugha kuu. Kusaidia shule zote katika kuwasiliana na wazazi / walezi wa LEP, Wilaya itawapa wakuu orodha ya majina, lugha, na anwani ya mawasiliano kwa wafanyikazi wote wa Wilaya, makandarasi, na wengine ambao hutoa huduma za tafsiri na ukalimani. Viongozi watahifadhi orodha hiyo katika eneo flani katikati ya shule zao na watahakikisha wafanyikazi wa shule wanaarifiwa jinsi ya kufikia orodha hiyo. Sera na taratibu kuhusu upatikanaji wa huduma za tafsiri na ukalimani zitajumuishwa katika mafunzo ya Wilaya ya kila mwaka kwa wasimamizi na walimu.

Ufuatiliaji na Tathmini ya Programu

36. Wilaya itafuatilia huduma za EL na maendeleo ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza kwa EL wa sasa na utendaji wa kitaaluma wa EL wa sasa na wa zamani kupitia mfumo wake wa habari ya wanafunzi wa kielektroniki. Ili kuwezesha ufuatiliaji wa EL wa sasa na wa zamani, Wilaya itadumisha habari ifuatayo katika rekodi ya kudumu ya kila mwanafunzi: uchunguzi wa lugha ya nyumbani; fomu ya historia ya familia; ILAP; alama za awali za utambuzi wa lugha ya Kiingereza wa EL katika nyanja zote; na huduma maalum za ELL na ESL (kwa mfano, huduma za kila siku za kutoa ESL, au SLIFE ESL). Wilaya itaendeleza kielektroniki alama za kwanza na za kila mwaka za upimaji wa lugha ya Kiingereza katika vipengele vyote. Kuruhusu tathmini ya programu yake ya Maudhui ya ESL na programu ya SLIFE kila mara, Wilaya itadumisha hifadhi data yake ya wanafunzi taarifa zifuatazo katika sehemu tofauti: alama zote za tathmini ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza, pamoja na uchunguzi wa awali na alama za tathmini za kila mwaka; alama za mtihani; usawa, kuacha, na data ya kuhitimu; ikiwa mwanafunzi ni EL wa muda mrefu (yaani, anayetambuliwa kama EL kwa miaka sita au zaidi), EL aliyechagua-kutoka, EL wa zamani, EL mgeni, au SLIFE, au SLIFE wa zamani; na mwaka ambao mwanafunzi aliteuliwa kama EL.

37. Wilaya itakagua taarifa ya ufuatiliaji kwa kila EL (pamoja na viwango vya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza katika viwango vyote vinne vya lugha), huduma (yaani, ESL na

Maagizo ya Maudhui ya maelekezo), kiwango cha huduma (kwa mfano, dakika-45. ESL / siku, 90 hesabu zilizohifadhiwa / siku), hali ya SLIFE, na ikiwa EL ana ulemavu (au amepeleka kwenye tathmini maalum ya elimu, ikiwa inafaa) kila robo mwaka ili kuhakikisha kuwa wanafunzi wote wanaotambuliwa kama wanaostahiki huduma za EL wanapata haki huduma, isipokuwa kama EL wamechagua kutoka au kuacha programu za EL za Wilaya.

38. Wilaya itatumia vigezo halali na vya kuaminika vya kutoka kwa EL kutoka kwenye programu za EL na hadhi ya EL, pamoja na tathmini inayofaa ya daraja na ya kuaminika ya kiwango cha Ustadi wa Lugha ya Kiingereza ya mwanafunzi katika kila viwango vinne vya lugha. Wilaya hiyo itafuatilia utendaji wa kitaaluma wa wanafunzi wa zamani wa EL kila robo au trimesta kwa kukagua alama zao za kiwango, viwango na alama za kwenye mtihamu wa Ustadi wa Lugha ya Kiingereza wakati wa kutoka, na ripoti za maendeleo ya darasani, mahudhurio, maandalizi, na tabia ili kubaini ikiwa mwanafunzi anahitaji huduma zozote za msaada wa kitaaluma (kwa mfano, kufundisha) au anahitaji kurudiwa tena kama uwezekano wa kuingia tena katika mpango wa EL. Ikiwa mwanafunzi wa zamani wa EL atashindwa kupata maendeleo ya kielimu na ikiwa Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL, msimamizi, na waalimu wa maudhui ya msingi huamua kuwa kufeli hii inaweza kuwa kwa sababu ya ukosefu wa ustadi wa Kiingereza, Wilaya itawataarifu wazazi / walezi wa mwanafunzi na kutoa huduma za EL na kumpa mwanafunzi huduma ambazo wazazi / walezi wanakubaliana nazo. Ndani ya siku ishirini. Kila shule ya Wilaya itatuma ripoti zake za ufuatiliaji katika Idara ya EL ya Wilaya.

39. Wilaya itafuatilia shule zote kwa utii wa Mkataba huu. Ili ikifika mwisho, Wilaya itaandaa taratibu za ukaguzi wa kiwango cha shule kutathmini ubora na ufanisi wa programu za EL, kwa kuzingatia huduma za wanafunzi, Ustadi wa wanafunzi katika Lugha ya Kiingereza na utendaji wa kitaaluma, tathmini ya mwalimu, na mgao wa wafanyikazi na rasilimali. Katika kila shule, msimamizi atafuatilia taarifa ya ufuatiliaji inayohitajika na aya 38 hapo juu ili kuhakikisha kila mwanafunzi anapokea kiwango na aina inayofaa ya huduma na anaendelea kitaaluma. Ikiwa wilaya itagundua kuwa mwanafunzi wa EL hapati ESL au maagizo ya maudhui yanayohitajika kama inavyotakiwa na Mkataba huu, Wilaya itatoa huduma zinazohitajika ndani ya siku ishirini.

40. Wilaya itatathmini ufanisi wa kila moja ya programu zake za EL ili kubaini ikiwa wanashinda viziwi vya lugha kwa muda mzuri na kuwezesha wanafunzi wa EL kushiriki kikamilifu na kwa usawa katika mipango yote ya elimu ya Wilaya. Ili ikifika mwisho huo, Wilaya inakubali kufanya uchambuzi wa kipindi cha muda mrefu wa miaka mitatu ya mpango wake wa ESL / maudhui ya maelekezo na programu ya SLIFE katika viwango vya msingi, kati, na juu kwa kutenganisha na kufuatilia taarifa ifuatayo ya sasa, ya zamani, na ambayo haipo ELs, na kwa hali ya SLIFE (ya sasa, ya zamani, ambayo haipo) kwa kila programu ya EL inayotumiwa na Wilaya: alama za mtihamu zilizowekwa, viwango vya kutoka, viwango vya kuacha shule, viwango vya kuhitimu, viwango vya kudumisha-katika-daraja, Tathmini ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza, na uandikishaji katika mipango maalum ya elimu na ukuwaji (kwa mfano, vipawa, heshima, na madarasa ya Kuwekwa Juu). Katika kufanya uchambuzi, Wilaya hiyo itafuatilia kikundi cha EL ambao waliandikishwa katika shule ya chekechea, darasa la tatu, darasa la sita, na darasa la tisa katika mwaka wa shule 2020-2021 na ambao bado wamejiandikisha katika Wilaya kwa kipindi cha Mkataba huu. Wilaya itatumia matokeo ya uchambuzi wake wa muda mrefu kuwajulisha maamuzi ya mpango wa EL na kuhakikisha ufanisi wa kila mpango wa EL.

III. UTII WA ADA – SIKU ZILIZOFUPISHWA ZA SHULE

Utumishi na uwajibikaji

41. Ndani ya siku 60 tangu tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itahifadhi na kushauriana na mshauri mwenye sifa wa tatu aliyekubaliwa na Wilaya na Marekani ("Mshauri"), kutoa msaada wa kiufundi unaoendelea unaohusiana na utekelezaji wa Wilaya na kufuata masharti ya Mkataba huu, pamoja na uundaji na utekelezaji wa sera, mazoea, na taratibu za: Uainishaji wa Siku za Shule zilizofupishwa, FBAs, BIP, na hatua zingine kama njia mbadala za Siku za Shule zilizofupishwa, na ufuatiliaji wa uwekaji kama huo. Mshauri atakuwa na utaalum kuhusu vijana ambao wana changamoto za kitabia zinazohusiana na ulemavu. Mkataba baina ya Mshauri na Wilaya utaendelea katika muda wa Mkataba huu.

42. Ndani ya siku 90 tangu tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itaajiri au kuteua mtu atakayetumika kama Mratibu ambaye anastahili kutekeleza majukumu yote katika aya ya 41.

43. Kwa kushirikiana na Mshauri, Mratibu :

a. Kusimamia ukuzaji wa sera na taratibu za uwekaji wa Siku za Shule zilizofupishwa zisizo na ubaguzi na kusimamia utekelezaji wake;

b. Kuunda na / au kurekebisha sera, itifaki, orodha za ukaguzi, na / au tathmini ya tabia na hati za kuingilia kati (pamoja na FBAs na BIPs) kusaidia wafanyikazi katika kusimamia ipasavyo na kwa ufanisi tabia zinazohusiana na ulemavu ambazo zinaweza kusababisha kuzingatia Siku ya Shule iliyofupishwa; na

c. Kusimamia utekelezaji wa majukumu mengine yote yanayohitajika chini ya Sehemu ya III ya Mkataba huu (Ufuataji wa ADA - Siku za Shule zilizofupishwa).

Uwekaji wa Siku ya Shule iliyofupishwa Isiyokuwa na Ubaguzi

44. Wilaya itasimamia upeanaji wa Siku ya Shule iliyofupishwa kwa njia ambayo haina ubaguzi wa misingi ya ulemavu.

45. Kabla ya yote Uwekaji wa Siku ya Shule uliofupishwa kwa wanafunzi wenye ulemavu na tabia inayohusiana na ulemavu, Wilaya itaandika kukamilika kwa hatua zote zifuatazo kujaribu kuwaweka wanafunzi hao katika programu ya siku nzima.

a. Tambua kupitia FBAs sababu za msingi za tabia za wasiwasi ambazo zilisababisha kuzingatiwa kwa Siku ya Shule iliyofupishwa;

b. Kuendeleza na kutekeleza kwa uaminifu BIP za kibinafsi kulingana na tabia na mazingira ya wanafunzi;

c. Weka tabia moja au zaidi ya msingi wenye ushahidi ili kuboresha tabia za wasiwasi ambazo zilisababisha kuzingatiwa kwa Siku ya Shule iliyofupishwa;

d. Tambua ikiwa Wilaya iliweka wanafunzi hapo awali kwenye Siku zilizofupishwa za Shule, na ikiwa ni hivyo, ikiwa uwekaji huo ulifanikiwa kushughulikia tabia zinazohusika na ikiwa sio hivyo, kwanini Wilaya bado inaamini uwekaji wa Siku ya Shule uliofupishwa ni sahihi; na

e. Fikiria na jaribu njia zote zinazofaa za Siku za Shule zilizofupishwa, pamoja na kuzingatia uwekaji wa programu ya matibabu ya siku na ratiba mbadala za siku nzima (kama vile vikao vya kutoka shuleni) kumuweka mwanafunzi kwenye programu ya siku nzima.

46. Wilaya haitatumia Siku za Shule zilizofupishwa kama uwekaji wa mpito kwa wanafunzi wenye ulemavu wakati wanafunzi hao wanasubiri uwekaji mwingine wowote.

Fursa za Kielimu kwa Wanafunzi Wenye Ulemavu katika Siku za Shule zilizofupishwa

47. Kwa wanafunzi wote wenye ulemavu katika Siku za Shule zilizofupishwa kwa sababu ya tabia zinazohusiana na ulemavu, Wilaya itahakikisha kupitia mpango na mfumo mzima wa usimamizi kwamba:

a. Wanafunzi wanapata ufikiaji kamili wa mtaala wa jumla wa elimu na marekebisho yanayofaa ya sera, taratibu na / au tabia kama inavyoamuliwa na mahitaji ya kibinafsi ya wanafunzi yanayohusiana na ulemavu;

b. Wanafunzi ambao ni EL wataendelea kupata huduma zinazofaa za EL, pamoja na angalau kipindi cha kila siku cha ESL na huduma za ziada ikiwa mwanafunzi ni SLIFE (kama inavyotakiwa hapo juu katika Sehemu ya II ya Mkataba huu);

c. Wanafunzi wanaweza kushiriki katika tathmini za mitaa na serikali; na

d. Wanafunzi wanapokea msaada na huduma kushughulikia tabia zinazohusiana na ulemavu zinazohusika ili waweze kufanikiwa kurudi kwenye ratiba ya siku nzima haraka iwezekanavyo.

48. Wilaya itaangalia mara kwa mara maendeleo ya kitaaluma ya wanafunzi wenye ulemavu iliyowekwa na aya ya 47, pamoja na maendeleo ya wanafunzi wa EL katika kushinda vizuizi vya lugha.

49. Wilaya itaunda mpango wa mfumo mzima na njia ya usimamizi ili kuhakikisha kuwa, kwa wanafunzi wote wenye ulemavu wanaoelezewa na aya 47, wafanyikazi wa shule huendeleza: (i) tarehe zilizolengwa wakati wanafunzi wanatarajiwa kurudi kwenye siku kamili ambazo sio zaidi ya siku 45 kutoka tarehe ya kwanza ya Uandikishaji wa Siku ya Shule iliyofupishwa ("Tarehe ya Kurudiwa Iliyolengwa"); (ii) tarehe zinazotarajiwa wakati Wilaya itakagua maendeleo ya wanafunzi kurudi kwenye siku kamili; (iii) hatua maalum za kuamua wakati wa kurudi kwenye siku kamili zinafaa; na (iv) hatua zinazohitajika kuhakikisha mafanikio ya siku nzima, kama vile mikutano ya waalimu, wanafunzi na wazazi / walezi, msaada na huduma za ziada, na mafunzo ya wafanyikazi juu ya hatua zinazohusiana na ulemavu. Wilaya

itajaribu kikamilifu kujumuisha wazazi / walezi katika ukuzaji wa tarehe / hatua katika (i) - (iv) hapo juu na itahitaji mawasiliano ya chini ya tarehe / hatua hizo kwa wazazi / mlezi kwa njia inayoweza kupatikana kutokana na mahitaji yao ya lugha na / au ulemavu.

Ukusanyaji wa Takwimu na Ufuatiliaji wa Siku zilizofupishwa za Shule

50. Wilaya itatekeleza sera na mfumo mzima wa usimamizi ambao utahitaji Wilaya kufuatilia wanafunzi katika Siku zilizofupishwa za Shule, pamoja na kupitia ukusanyaji na matengenezo ya kielektroniki ya habari ifuatayo kuhusu kila mwanafunzi kwenye Siku ya Shule iliyofupishwa: (a) Namba ya kitambulisho cha mwanafunzi; (b) shule; (c) daraja; (d) tarehe ya kuzaliwa; (e) jinsia; (f) ikiwa mwanafunzi ana (i) IEP; na / au (ii) Mpango 504; (g) ikiwa mwanafunzi ana Mpango wa IEP au 504, ulemavu uliotambuliwa kwenye mpango huo; (h) EL hali (Yupo, Ametolewa, Alikuwapo (kama ndani ya miaka mitatu iliyopita)); (i) Hali ya SLIFE (Inayotumika, ya Zamani, haipo); (j) idadi ya masaa kwa wiki mwanafunzi amepangiwa kwenda shule; (k) tarehe ambayo mwanafunzi alianza uandikishaji katika Wilaya; (l) tarehe ambayo mwanafunzi alianza Siku ya Shule iliyofupishwa; (m) tarehe ya kumalizika Siku ya mwanafunzi (ikiwa imeisha) au tarehe inayotarajiwa ya kurudi; (n) iwapo mwanafunzi alianza kwa ratiba ya siku nzima baada ya Kufupishwa Siku ya Shule, na ikiwa sivyo, maelezo ya kile kilichotokea baada ya kumalizika kwa Siku ya Shule iliyofupishwa (kwa mfano, mwanafunzi aliacha shule, mwanafunzi alihitimu, nk. .); (o) maelezo ya kina kwa nini mwanafunzi alikuwa / yuko kwenye Siku ya Shule iliyofupishwa; (p) kwa wanafunzi wenye ulemavu, idadi ya masaa ya mafunzo aliyokosa na idadi ya huduma alizokosa na msaada kwenye IEP wa mwanafunzi na / au Mpango wa 504; (q) kwa mwanafunzi mwenye ulemavu, ikiwa mwanafunzi ana BIP, na tarehe ya utekelezaji wa BIP; na (r) kwa mwanafunzi aliye na ulemavu katika Siku ya Shule iliyofupishwa kwa tabia inayohusiana na ulemavu,45 kabla ya kumuweka mwanafunzi na (ii) anakidhi mahitaji yote yaliyoelezewa katika Aya 47-49.

51. Wilaya itatekeleza sera na mfumo mzima wa usimamizi ambao utahitaji mikutano ya kila mwezi ya msimamizi maalum wa elimu na mkuu katika kila shule kukagua taarifa iliyofupishwa ya Siku ya Shule iliyoelezewa katika Kifungu cha 50 katika shule yao na taarifa zingine muhimu, pamoja na faili za mwanafunzi binafsi, (a) kutambua na kuchunguza sababu za uwekaji tofauti wa wanafunzi wenye ulemavu katika Siku za Shule zilizofupishwa; na (b) kuhakikisha shule inatii masharti ya Mkataba huu unaohusiana na Uwekaji wa Siku ya Shule uliofupishwa. Ikiwa shida chini ya (a) au (b) imebainika, sera za Wilaya zitahitaji msimamizi maalum wa elimu au msimamizi atamtaarifu Mratibu na kuhakikisha kuwa hatua zinazofaa za marekebisho zinachukuliwa, kama vile kumrudisha mwanafunzi kwenye ratiba ya siku nzima haraka iwezekanavyo, kutekeleza BIP, na kutoa mafunzo ya ziada kwa wafanyikazi.

52. Sera na mfumo wa usimamizi wa Wilaya utahitaji ukaguzi wa kila mwezi na Mratibu wa taarifa iliyofupishwa ya Siku ya Shule iliyoelezewa katika Aya ya 50 katika shule zote na habari zingine muhimu kama inavyofaa (a) kutambua na kuchunguza sababu za upangaji wowote wa wanafunzi wenye ulemavu siku za Shule zilizofupishwa; (b) kuhakikisha utii wa masharti ya Mkataba huu yanayohusiana na Uwekaji wa Siku za Shule zilizofupishwa; na (c) kuhakikisha kwamba mkuu wa shule amechukua hatua zote za kurekebisha kama ilivyoainishwa katika aya ya 50.

53. Sera za mfumo mzima na njia za usimamizi zitahitaji Mratibu kufuatilia taarifa za nidhamu kwa wanafunzi wenye ulemavu hapo awali kwenye Siku ya Shule iliyofupishwa kwa tabia zinazohusiana na ulemavu ili kuhakikisha kuwa Wilaya haitumii nidhamu (kwa mfano, kusimamishwa na kufukuzwa) kubagua wanafunzi wenye ulemavu kwa misingi ya ulemavu. Ikiwa Wilaya itapata vitendo vya kibaguzi dhidi ya wanafunzi hao kwa msingi wa ulemavu, Wilaya itachukua hatua zote zinazofaa za kurekebisha, kama vile kutoa mafunzo kwa wafanyakazi na msaada wa ziada na huduma kwa mwanafunzi.

Sera / Taratibu na Mafunzo

54. Ndani ya siku 60 za tarehe ya kuanza kutumika kwa Mkataba huu, Wilaya itaunda sera na taratibu za kuhakikisha ufuatiliaji wa Aya ya 44-53 hapo juu na uwasilishe kwa Marekani kwa ukaguzi na idhini. Marekani itatoa maoni yake katika Wilaya ndani ya siku 60. Wilaya itatekeleza sera na taratibu mpya zilizokubaliwa mwanzoni mwa mwaka wa shule 2021-2022.

55. Wilaya itahakikisha kuwa wafanyakazi wote wa elimu maalum, washauri wa shule, na wanasaikolojia wa shule wanapata mafunzo ya kila mwaka juu ya:

- a. Katazo la Wilaya la ubaguzi kwa misingi ya ulemavu;
- b. Tabia ambazo ni, au zinaelekea kuwa, zinahusiana na ulemavu;
- c. Jinsi ya kujibu ipasavyo tabia kama hizi pamoja na matumizi ya hatua za kitabia na mazoea yanayothibitishwa, na jinsi ya kuendesha FBA na kukuza BIPS (mafunzo yafanywe na Mshauri wa Wilaya au, kwa idhini ya Marekani, mtu mwingine aliye na utaalum juu ya FBAs, BIPs, na msingi wa ushahidi. mazoea kwa wanafunzi wenye ulemavu)
- d. Mahitaji ya Sehemu ya III ya Mkataba huu (Utekelezaji wa ADA - Siku za Shule zilizofupishwa).

56. Mratibu , akishirikiana na Mshauri wa Wilaya, atagundua ni walimu gani wa elimu ya jumla na walimu wa ESL wanaopaswa kupata mafunzo fulani au yote yanayotakiwa chini ya aya ya 55, na Wilaya itahakikisha kwamba walimu waliotambuliwa wanapata mafunzo hayo.

57. Wilaya itahakikisha kwamba wakuu wote wanapata mafunzo ya kutosha kufuata masharti ya Mkataba huu, pamoja na kutekeleza majukumu yao ya ufuatiliaji wa taarifa chini ya aya ya 51.

58. Ndani siku 60 za tarehe ya kuanza kwa Mkataba huu, Wilaya itaendeleza na kutuma Marekani kukagua na kupitisha mpango wa maendeleo ya kitaalam unaohusisha mafunzo yanayotakiwa chini ya Aya ya 55-57. Marekani itatoa maoni juu ya mpango huo ndani ya siku 60 na mpango uliokubaliwa utaanza kutekelezwa kuanzia mwaka wa shule wa 2021-2022.

IV. KURIPOTI

59. Wilaya hiyo itatoa kwa ripoti za kila mwaka Marekani kwa muundo wa kielektroniki zinazoelezea juhudi zake za kufuata Mkataba huu. Ripoti ya kwanza ya taarifa katika Aya ya 60 a-b. na 61.a hapa chini itatolewa Novemba 1, 2021, na kila mwaka baadaye Novemba 1. Ripoti kamili inayotoa taarifa katika Kifungu cha 60.a-f na Aya ya 61.a-d itatolewa Agosti 1, 2022, Agosti 1, 2023, na Agosti 1, 2024, pamoja na taarifa kwa mwaka wa shule ambayo umemalizika tu. Ikiwa habari yoyote inahitajika katika ripoti ya kila mwaka katika mwaka fulani wa shule inapatikana katika ripoti ambayo Wilaya tayari imeandaa kufuata sheria au kanuni za shirikisho au serikali, Wilaya inaweza kujumuisha yaraka zake katika ripoti yake na kuonyesha sehemu ya ripoti ambayo nyaraka hiyo inatumika

60. Programu za EL – Mahitaji ya Ripoti ya Mwaka

a. *Utambulisho na uwekaji wa Wanafunzi wa EL*

Idadi ya wanafunzi kwa kiwango cha daraja na asili ya lugha (kwa mfano, lugha kuu au lugha ya nyumbani imeonyeshwa kwenye uchunguzi wa lugha ya nyumbani (a) ambaye uchunguzi wa lugha ya nyumbani umeonyesha kuwa lugha nyingine isipokuwa Kiingereza huzungumzwa nyumbani au na mwanafunzi; (b) ambaye wazazi / walezi wake waliomba tafsiri; (c) ambaye wazazi / walezi wake waliomba ukalimani; (d) ambaye Ustadi wa Lugha ya Kiingereza ulijaribiwa; (e) ambao walitambuliwa kama EL kulingana na mtihani wa Ustadi wa Lugha ya Kiingereza; (f) waliotambuliwa kama SLIFE; na (g) ambao wazazi / walezi wao walichagua kutoka kwa huduma za EL.

b. *Utoaji wa Huduma za EL na Upatikanaji wa Mitaala ya Msingi*

- i. Kwa kila mwanafunzi binafsi wa EL: nambari ya kitambulisho cha mwanafunzi; shule; kiwango cha daraja; WIDA Kiwango cha Ustadi wa Lugha ya Kiingereza; asili ya lugha; Hali ya EL (yaani, ipo, zamani, haipo); chagua kutoka (Y au N); aina ya mpango wa ESL (kwa mfano, SLIFE ESL, ESL waliotoka); kiasi cha maagizo ya ESL kwa siku; jina la Mwalimu wa ESL; kama Mwalimu wa ESL ana idhini ya ESL (Y au N); ikiwa Mwalimu wa ESL amekamilisha mafunzo yanayotakiwa na aya ya 22.b (Y au N); mada ya kila darasa la Mafundisho ya Maudhui ya maelekezo; jina la mwalimu wa kila darasa la Mafundisho ya maelekezo, na ikiwa mwalimu wa maudhui ya msingi ya maelekezo ni ESL-Ameidhinishwa, amekamilisha mafunzo yanayotakiwa na Kifungu cha 22.a au yuko "kwenye mstari" kuikamilisha, na amekamilisha mafunzo yanayotakiwa na Aya ya 22.b; idadi ya miaka kutambuliwa kama EL; EL ya muda mrefu (Y au N); mgeni (Y au N); Hali ya SLIFE (ipo, ya zamani, haikuwepo); elimu maalum (Y au N); ulemavu wa mwanzo; na mwenye vipawa na talanta (Y au N).

- ii. Kwa kila shule, idadi ya EL kwa jumla na kwa Kiwango cha Ustadi wa Lugha ya Kiingereza⁷ nani:
1. hawapokei ESL yoyote na hawajachagua ESL;
  2. hawapokei kipindi cha kila siku cha ESL;
  3. hazijagawanywa kwa ESL kulingana na mahitaji ya aya ya 10 na 11;
  4. hawapokei mafundisho ya ESL kutoka kwa Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL;
  5. hawapokei maagizo ya ESL kutoka kwa Mwalimu aliyeidhinishwa na ESL ambaye amemaliza mafunzo yanayotakiwa na aya ya 22.b.
  6. hawapokei Maagizo ya maelekezo yaliyotengwa kutoka kwa mwalimu ambaye (i) ana idhini ya ESL, au (ii) amekamilisha au yuko "kwenye mstari" kumaliza mafunzo yanayotakiwa na aya 22.a.
  7. hawapokei Maagizo ya Maudhui ya maelekezo kutoka kwa mwalimu ambaye amemaliza mafunzo yanayotakiwa na aya 22.b.
- c. *Mawasiliano ya Wazazi / Mlezi*
- Orodha ya nyaraka zilizotafsiriwa za kiwango cha Wilaya na shule katika lugha ambazo zilitafsiriwa, na kila mwaka baadaye, orodha iliyorekebishwa ya nyaraka kama hizo kwa aya ya 35.
- d. *Maendeleo ya Utumishi na Kitaaluma.*
- i. Ripoti ambayo inajumuisha kwa kila shule: idadi ya EL na kiwango cha ustadi cha WIDA Kiingereza na hali ya ulemavu (kwa mfano, EL 100, 25 L1, 25 L2, 25 L3, na 25 L4, na 20 wenye ulemavu); idadi ya waalimu wa ESL; idadi ya waalimu wa ESL walioidhinishwa na ESL; idadi ya walimu wa elimu maalum (a) na idhini ya ESL na (b) bila idhini ya ESL; na idadi ya waalimu wa maudhui ya msingi (a) na idhini ya ESL na (b) bila idhini ya ESL.
  - ii. Ripoti ambayo inajumuisha waalimu, kwa majina na somo, ambao wameanza, kumaliza, au wako njiani kukamilisha maendeleo ya

---

⁷ Ikiwa Wilaya ina data ya kutosha kwamba Ustadi wa lugha ya Kiingereza wa mwanafunzi uko juu au chini kuliko ilivyoonyeshwa na tathmini inayofaa na inayofaa ya kiwango cha lugha ya Kiingereza, basi Wilaya itatoa, kama sehemu ya uwasilishaji wake chini ya aya ya 59, ushahidi wa kwanini tathmini haionyeshi kwa usahihi Ustadi wa Lugha ya Kiingereza ya mwanafunzi.

kitaalam juu ya mikakati ya mahitaji yanayohitajika na Aya ya 21.a pamoja na masaa ya (a) mafunzo na (b) msaada wa darasa ambao walipokea.

- iii. Ripoti ambayo inajumuisha waalimu, kwa majina na somo, ambao wamekamilisha ukuzaji wa kitaalam juu ya kufundisha SLIFE inayohitajika na Aya ya 22.b.
- iv. Ripoti ya mafunzo ya mkuu / msimamizi ambayo inajumuisha karatasi za kuingia, tarehe, ajenda, na nyaraka ya mafunzo kwa mafunzo yanayotakiwa na aya ya 27.
- v. Mipango ya maendeleo ya kitaalam ya Wilaya kwa mwaka ujao wa shule inayohusiana na utekelezaji wa Mkataba huu (kwa mfano, Maudhui ya maelekezo kwa ufundishaji wa Walimu, mafunzo ya viongozi), pamoja na tarehe ya kila mafunzo, kipengele, hadhira lengwa, masaa, hadhi ya lazima / hiari, na msaidizi . Marekani itakagua mipango hii na kuipatia Wilaya maoni yoyote ndani ya siku 60.

e. *Mgao wa Mitaala na Rasilimali*

Orodha ya nyaraka zote mpya ya EL, pamoja na zile maalum za SLIFE, zilivyopatikana kwenye Wilaya tangu hesabu ya mwaka uliopita.

f. *Ufuatiliaji na Tathmini ya Programu*

- i. Orodha ya wanafunzi wote wa zamani wa EL ambao wametoka katika mipango ya EL ya Wilaya na wako chini ya ufuatiliaji. Kwa kila mwanafunzi: Kitambulisho cha mwanafunzi; tarehe ya kutoka; idadi ya miaka katika mipango ya EL ya Wilaya kabla ya kutoka; na Alama za tathmini ya Ustadi wa Lugha ya Kiingereza (alama nyingi na za jumla).
- ii. Nakala ya kila ripoti ya ufuatiliaji wa shule ya Wilaya ilitengenezwa na kutolewa kwenye Idara ya Wilaya ya EL kwa kufuata Kifungu cha 38.
- iii. Wilaya itakamilisha utafiti wa muda mrefu ulioelezwa katika Kifungu cha 40 Mwisho wa mwaka 2023-24 wa shule na kutoa matokeo ya utafiti huo kwa Marekani kwa Agosti 1, 2024.

61. **Siku za Shule Zilizofupishwa – Mahitaji ya Ripoti ya Mwaka**

- a. *Wanafunzi katika Siku za shule zilizofupishwa*

Ripoti inayoonyesha wanafunzi wote kuhusu siku za Shule zilizofupishwa na taarifa iliyoelezewa katika aya ya 49 kwa kila mwanafunzi.

b. *Fursa za Kielimu kwa Wanafunzi Wenye Ulemavu katika Siku za Shule zilizofupishwa*

Taarifa inayoelezea juhudi za Wilaya kusimamia Siku za Shule zilizofupishwa kwa njia ambayo haina ubaguzi kulingana na ulemavu, pamoja na maelezo maalum ya juhudi za Wilaya za kufuata Aya ya 45-49.

c. *Ufuatiliaji wa Wilaya ya Siku za Shule zilizofupishwa*

Taarifa inayoelezea juhudi za Wilaya kufuata Vifungu vya 50-53 na hati zozote zinazoonyesha kufuata aya hizo kama nakala za hati zinazoonyesha hatua za kurekebisha zilizochukuliwa kujibu shida zilizoainishwa kupitia mahitaji ya ufuatiliaji wa aya hizo.

d. *Sera / Taratibu na Mafunzo*

- i. Nakala za sera na taratibu zote zilizotengenezwa chini ya Aya ya 54 na kurekebisha tangu ripoti ya mwaka wa awali.
- ii. Mpango wa maendeleo wa kitaalam wa Wilaya na orodha ya mafunzo yote yanayotakiwa chini ya Aya ya 55-57 na mafunzo mengine yoyote kuhusu Siku za Shule zilizofupishwa.

62. Wilaya itaitaarifu Marekani kuhusu mabadiliko yote yanayopendekezwa au yenye kuongezwa kwenye programu zake za EL, pamoja na zile zinazohusiana na matokeo ya utafiti wa muda mrefu, na kwa sera zake, taratibu, na mazoea ya Siku ya Shule iliyofupishwa. Ikiwa Marekani inapinga, Marekani itaitaarifu Wilaya hiyo kwa maandishi ndani ya siku 60.

V. UTEKELEZAJI

63. Kwa muda wote wa Mkataba huu, wilaya itahifadhi na kutunza kumbukumbu na nyaraka zote, pamoja na habari zote zilizohifadhiwa za kielektroniki, zilizotumiwa kukusanya ripoti zilizotajwa hapo juu, na nyaraka zingine zote zinazohusiana na utekelezaji wa Mkataba, na itatoa taarifa kwa Marekani juu ya ombi.

64. Wilaya inaelewa kuwa kwa kusaini Mkataba huu, inakubali kutoa taarifa na habari zingine kwa wakati unaofaa kulingana na hitaji lamkataba la kuripoti. Kwa kuongezea, Wilaya inaelewa kuwa kwa madhumuni ya kufuatilia Mkataba huu, Marekani, kupitia wawakilishi wake na mshauri au mtaalam yeyote anayeweza kuwa nayo, ana haki, angalau kwa siku 30 kutoa taarifa ya awali, kufanya ziara ya moja kwa moja, kwa kufanya mahojiano na wafanyikazi na wanafunzi, na uombe ripoti kama hizo za ziada, habari, au taarifa kama inavyohitajika kwa Marekani kuamua ikiwa Wilaya imetimiza masharti ya Mkataba huu na inatii

EEOA na ADA. Wilaya itaheshimu ombi kama hilo kwa kufanya ripoti, habari, au taarifa zilizoombwa zipatikane kwa Marekani kwa ukaguzi wake ndani ya siku 30.

65. Wilaya inaelewa na inakubali kwamba, endapo kitendo cha uvunjifu wa mkataba huu na Wilaya, Marekani inaweza kuanzisha mashauri ya kimahakama ili kutekeleza EEOA na / au ADA na ahadi maalum na majukumu ya Wilaya chini ya Mkataba huu, , hata hivyo, wahusika wanakubaliana kwanza kujadiliana kwa juhudi nzuri za imani kusuluhisha ukiukaji huo kwa siku 30 au mpaka mkazo ufikiwe. Ikiwa sehemu yoyote ya Mkataba huu ni kwa sababu yoyote inayoshikiliwa kuwa batili, haramu, au vinginevyo haiwezi kulazimishwa na korti ya mamlaka inayofaa, uamuzi huo hautaathiri uhalali wa sehemu nyingine yoyote ya Mkataba. Wilaya na Marekani zitakutana ndani ya siku 15 baada ya uamuzi wa korti kuamua ikiwa Mkataba huo unapaswa kurekebishwa au kuongezewa kujibu uamuzi wa korti.

66. Makubaliano haya ya suluhu yatakuwa yanawafunga washiriki wa mrithi wa Bodi ya Shule ya Umma ya Lewiston na wasimamizi wa mrithi. Wilaya inaelewa na inakubali kwamba Mkataba huu hauiweki Wilaya kutoka kwenye majukumu yake mengine chini ya EEOA, ADA, au sheria zingine za shirikisho. Marekani, sawa na jukumu lake la kutekeleza EEOA na ADA, ina haki ya kuchunguza na, inapofaa, kuanzisha kesi za kimahakama kuhusu ukiukaji wowote wa madai wa siku za usoni wa EEOA na / au ADA na Wilaya.

67. Mkataba wa suluhu utabaki kutumika hadi siku 60 baada ya Wilaya kuwasilisha ripoti nzima ya tarehe Novemba 1,2024 katika Kifungu cha 59. Vyama vinaweza, kwa makubaliano ya maandishi ya pamoja, kurekebisha Mkataba huu wa suluhu ili kushughulikia hali zilizobadilika na / au kuboreshwa utoaji wa huduma kwa EL.

68. Saini zifuatazo zinaonyesha idhini ya wahusika katika masharti ya Mkataba huu, ambao utanza kufanya kazi wakati wa utekelezaji wake.

KWAAJILI YA MAREKANI:

DONALD E. CLARK
Kaimu Wakili wa Marekani
Wilaya ya Maine

KRISTEN CLARKE
Mwanasheria Mkuu Msaidizi

JOHN G. OSBORN
Msaidizi wa Wakili wa Marekani
Mkuu, Idara ya Kiraia
Wilaya ya Maine

SHAHEENA A. SIMONS
Kaimu Naibu Mwanasheria Mkuu Msaidizi
Idara ya Haki za Kiraia

JAMES D. ANAANZA
Msaidizi wa Wakili wa Marekani
Barabara ya 100 ya Kati
Mnara wa Mashariki, Sakafu ya 6
Portland, Maine 04101
(207) 780-3257
James.Concannon@usdoj.gov

WHITNEY PELLEGRINO,
Kaimu Mkuu
RENEE M. WOHLLENHAUS, Naibu Mkuu
NAVIN K. PANT, Wakili wa Kesi
CHRISTOPHER AWAD, Wakili wa Kesi
Sehemu ya Fursa za Kielimu
Idara ya Haki za Kiraia
Idara ya Sheria ya Marekani
150 M Street NE, Chumba 10.109
Washington, DC 20002
(202) 305-4242
navin.pant@usdoj.gov

Mawakili wa Marekani

Tarehe:

KWA SHULE ZA UMMA ZA LEWISTON: